

Prováděcí pokyn
Českomoravského fotbalového svazu
k atestacím hřišť
s umělými trávničky nové 3. generace -
(UT3G)

NOVELIZOVANÉ ZNĚNÍ

leden 2010

Úvod

Výkonný výbor ČMFS vzhledem k novým skutečnostem souvisejícím s dalším dynamickým progresivním vývojem v oblasti umělých trávníků nové generace vydává novelizaci znění Prováděcího pokynu k atestacím hřišť s umělými trávníky nové generace.

Tato novelizace vychází:

- 1) Z úpravy pravidel FIFA (platné od 1. 7. 2004) deklarované k používání umělých trávníků v soutěžních utkáních.
- 2) V návaznosti na rozhodnutí výkonného výboru UEFA z 10. 11. 2004 o souhlasu ke hraní utkání Ligy mistrů, Poháru UEFA i kvalifikačních utkání ME na umělém trávníku nové 3. generace.
- 3) Z novelizovaného znění normy FIFA manuál testovacích metod a doporučení pro umělé trávníky v rámci FIFA KONCEPT KVALITY z května 2009, který s plnou účinností vstupuje v platnost od 1.1.2010.
- 4) Z nové platné normy ČSN EN 15330

Pro dosažení atestačního osvědčení, které opravňuje používat hřiště pro soutěžní utkání ČMFS a to ve všech soutěžích včetně Gambrinus ligy platí níže uvedená kritéria a specifikace, která vycházejí nejen z předpisu FIFA, ale i ze zkušeností z provádění atestací v první etapě od roku 2003 do 2005 a v druhé etapě od roku 2006 do roku 2009. Pro kontrolu kvality a dosažení atestačního osvědčení pověřuje výkonný výbor prováděním atestací příslušnou odbornou komisí svazu tj. komisi MTZ a BVS ČMFS.

1) Požadavky k udělení atestace ČMFS

Pokud se fotbalový klub rozhodne pro výstavbu hřiště s umělým trávníkem nové generace a bude jej chtít používat pro soutěžní utkání, musí získat atestaci ČMFS.

- 1.1 Atestační řízení bude provedeno za podmínky, že FK ve spolupráci s investorem stavby, pokud je jiný než FK, písemně doloží komisi MTZ a BVS ČMFS před zahájením stavby následující doklady:
  - a) Situační plánek hřiště včetně výběhů (*podepsaný investorem i uživatelem hřiště*).
  - b) Název investora, kontaktní adresa, odpovědná osoba.
  - c) Název: generálního dodavatele, dodavatele umělého trávníku, realizátora spodní a vrchní stavby – kontaktní adresy, odpovědné osoby.
  - d) Oznámení a doložení přesného typu umělého trávníku včetně jeho certifikačního osvědčení (FIFA* nebo FIFA**) a technický list včetně vzorku pro použití vsypových materiálů do umělého trávníku a to jak písku tak i gumigranulátu.
  - e) Investor ve spolupráci s FK zajistí zpracování projektové dokumentace a předloží k posouzení technickou zprávu s výsledkem hydrogeologického průzkumu, vzorový řez spodní stavby a situací hřiště, včetně předpokládaného termínu zahájení stavby.

2) Kontrola

Komise MTZ a BVS ČMFS je oprávněna a provádí kontrolu sledovaných ukazatelů a to jak před zahájením stavby (eventuálně i v průběhu) a zvláště potom po dokončení stavby.

3) *Gambrinus liga*

Nově se umožňuje instalovat umělý trávník nové 3. generace i na hlavní hřiště (stadion) Gambrinus ligy a to při splnění všech kritérií vztahujících se na výstavbu takového hřiště – hrací plochy dle parametrů normy FIFA** kvality – včetně úspěšného absolvování polních zkoušek na hřišti samém v této normě obsažené a to akreditovanou laboratoří FIFA.

Instalace UT3G na hlavních stadionech Gambrinus ligy (za podmínek viz bod 4.1.) je podmíněna souhlasným stanoviskem Ligového shromáždění a termín použitelnosti tohoto povrchu v GL stanoví výkonný výbor ČMFS od příslušného ročníku této soutěže.

4) *Specifikace podmínek pro jednotlivá hřiště dle dále uvedených soutěží ČMFS:*

- 4.1. **Gambrinus liga - rozměr hřiště a výběhy (bezpečnostní zóny)** Kritéria pro rozměr hřiště a výběhy (bezpečnostní zóny) zůstávají beze změny – viz ROZPIS SOUTĚŽÍ kapitola (PROJEKT LIGOVÉ STADIONY).
Povolený povrch: FIFA RECOMMENDED** a to nejvyšší kvality – minimálně tři hřiště s touto certifikací nebo jedno, které je instalováno na hlavním stadionu nejvyšší soutěže (v zahraničí).
Polní zkoušky: musí být provedeny polní zkoušky na hřišti (field test) a to akreditovanou laboratoří FIFA.
Vytápění: Na hlavním stadionu Gambrinus ligy v případě instalace umělého trávníku 3. generace se tuto realizaci doporučuje spojit také s instalací odpovídajícího vytápěcího systému této hrací plochy.
Zavlažování: Na hlavním stadionu Gambrinus ligy v případě instalace umělého trávníku 3. generace musí být zajištěna klimatizační zvlaha této hrací plochy vhodným zavlažovacím systémem. (Účelem tohoto opatření je eliminace přehřívání hrací plochy při extrémně vysokých letních teplotách.)
- 4.2. **2. liga - rozměr hřiště a výběhy (bezpečnostní zóny)** Kritéria pro rozměr hřiště a výběhy (bezpečnostní zóny) zůstávají beze změny viz ROZPIS SOUTĚŽÍ kapitola (PROJEKT LIGOVÉ STADIONY).
Povolený povrch: FIFA RECOMMENDED**
Polní zkoušky: musí být provedeny polní zkoušky na hřišti (field test) akreditovanou laboratoří FIFA.
Zavlažování: Na hlavním stadionu 2. ligy v případě instalace umělého trávníku 3. generace musí být zajištěna klimatizační zvlaha této hrací plochy vhodným zavlažovacím systémem. (Účelem tohoto opatření je eliminace přehřívání hrací plochy při extrémně vysokých letních teplotách.)
- 4.3. **ČFL, MSFL a ČPP dorostenecká liga-rozměr hřiště a výběhy (bezpečnostní zóny)** Dle pravidel fotbalu a rozpisu soutěží (výběhy minimálně 4m za brankou a 3m za pomezími čarami).
Povolený povrch: FIFA RECOMMENDED**, FIFA RECOMMENDED*.
Poznámka: kluby s ambicemi postoupit do 2. ligy ČMFS musí hřiště zbudovat dle všech parametrů odpovídajících této soutěži.

- 4.4. **Divizní soutěže ČMFS a Česká a Moravskoslezská liga dorostu – rozměr hřiště a výběhy (bezpečnostní zóny).**
Dle pravidel fotbalu a rozpisu soutěží výběhy minimálně 4m a 3m (Na základě individuálního posouzení možno povolit výjimečně 4m a 2m.)
Povoleny povrch: FIFA RECOMMENDED**, FIFA RECOMMENDED*.
- 4.5. **Ostatní soutěže ČMFS: rozměr hřiště a výběhy (bezpečnostní zóny)**
Rozměr hřiště: dle pravidel fotbalu a rozpisu soutěží výběhy minimálně 4m a 2m, (výjimečně 3m a 2m).
Povoleny povrch: FIFA RECOMMENDED**, FIFA RECOMMENDED*.
- 4.6. U hřišť viz body 4.3, 4.4. a 4.5. se doporučuje:
a) aby stejný povrch jako na hrací ploše byl i na celé ploše za postranými i brankovými liniemi. Minimálně však musí mít stejný povrch šířku 1,5 m za všemi liniemi.
b) aby byla zajištěna klimatizační zvlaha této hrací plochy vhodným a dostupným systémem. (Účelem tohoto opatření je eliminace přehřívání hrací plochy při extrémně vysokých letních teplotách.)
- 4.7. V případě použití nového typu trávníku, zhotovitel hřiště musí doložit předem FIFA laboratorní zkoušky produktu a následně zajistit přímou certifikaci FIFA akreditovanou laboratoří FIFA na zbudovaném hřišti v ČR. Po vystavení oficiálního certifikátu FIFA může být následně provedena atestace ČMFS. V případě, že hřiště nesplní kritéria a neobdrží certifikaci FIFA, nemůže toto hřiště obdržet atestaci ČMFS. Vzhledem k tomu, že investor nemůže být uveden v omyl, musí být tento povrch vyměněn dodavatelskou firmou za UT3G s certifikací FIFA. Touto skutečností nebude investor hřiště poškozen a hřiště může být poté atestováno ČMFS.

5) *Spolupráce ČMFS s Asociací zhotovitelů fotbalových hřišť s umělými trávníky při ESTO o.s.*

5.1.

Komise MTZ a BVS ČMFS vhodnou formou informuje budoucí investory výstavby hřišť s umělými trávníky třetí generace (UT3G), aby již při přípravě výstavby hřišť s UT3G se ve vlastním zájmu obrátili na Asociaci zhotovitelů fotbalových hřišť s umělými trávníky při ESTO o.s. (ASOCIACI), nejlépe již ve stádiu přípravy investičního záměru.

5.2.

Komise MTZ a BVS ČMFS jako odborný orgán výkonného výboru ČMFS spolupracuje a to kontinuálně s ASOCIACÍ při vystavování atestačního osvědčení ČMFS k soutěžním utkáním již od 1.3.2008. ASOCIACE působí jako konzultační a poradní orgán za účelem prokázání kvality podkladu a umělého trávníku UT3G.

5.3.

Firmy, které jsou členem ASOCIACE splňují náročná kritéria v rámci European Synthetic Turf Organisation. Pro usnadnění orientace investorů fotbalových hřišť s UT3G dokládají vždy počet realizovaných hřišť s platnou atestací ČMFS a aktuální certifikát svého členství v ASOCIACI.

5.4.

UT3G k soutěžním utkáním mohou pokládat pouze firmy s členstvím v profesní organizaci ASOCIACE.

5.5.

Dodavatelské firmy jsou povinny k atestačnímu řízení ČMFS na vyžádání doložit i:

- a) Původ trávníku na konkrétní stavbu dodacím listem přímo od výrobce a vzorkem tohoto trávníku o velikosti 1 x 1 metr.
- b) Licenci na pokládku UT3G přímo od výrobce výše uvedeného trávníku.
- c) Fotodokumentaci z průběhu výstavby po jednotlivých etapách.

5.6.

Komise MTZ a BVS ČMFS je oprávněna prostřednictvím ASOCIACE nechat laboratorně posoudit, zda UT3G, na který má být vydáno nebo bylo vydáno atestační osvědčení ČMFS, se skutečně shoduje s trávníkem uvedeným na dodacím listě a předloženým vzorkem. Za tímto účelem je majitel fotbalového hřiště povinen strpět odebrání vzorku UT3G z instalované plochy hřiště (1 x 1metr) v jakémkoliv místě.

5.7.

Člen Asociace - dodavatel povrchu - je vždy povinen garantovat kvalitu celé stavby hřiště, které je účasten a to i v případě, že není generálním dodavatelem této stavby. Toto se týká skutečnosti kdy tento při výstavbě neprovedl její spodní stavbu a pouze provedl pokládku UT3G. Člen Asociace přebírá záruky za generálního dodavatele i za kvalitu spodní stavby.

6) Nezbytné vybavení hřiště a technické podmínky realizace

Tento bod obsahuje bližší specifikaci (viz. příloha č.1) základní parametry: zajištění prostoru pro diváky, popis k instalaci střídaček i přesnou specifikaci umístění a všech náležitostí branek na straně jedné.

Na straně druhé technické podmínky pro realizaci hřiště a to jak spodní stavby tak i samotného umělého trávníku včetně zásypových materiálů.

7) Osvětlení

V případě použití umělého osvětlení při soutěžních utkáních musí jejich intenzita, pokud není stanovena rozpisem soutěží, vyhovovat ČSN EN 12193 dle příslušující kategorie, vždy je nutno doložit řádný protokol o intenzitě osvětlení.

8) Atestační osvědčení ČMFS

se vydává maximálně na 4 roky a to na základě předložených dokladů (viz.bod č.1), dále protokolu o kolaudaci (popř. doložení ohlášení o změně stavby, pokud se kolaudace neprovádí) a převímacího protokolu ČMFS (viz. příloha č.2). Při kontrole hřiště je nutné prokázat splnění všech požadovaných parametrů hřiště (viz. příloha č.3) a rovněž i návazné zajištění řádné údržby hřiště (základní vybavení).

Atestační osvědčení je možno vydat ne později než do jednoho roku po dokončení stavby hřiště a to vždy následně po splnění všech výše požadovaných parametrů hřiště. Vystavení každého atestačního osvědčení **bude zpoplatněno částkou 10.000,- Kč** **V této částce jsou vždy zahrnuty i cestovní náklady.**

9) Reatestace hřišť s umělými trávnicími třetí generace (UT3G)

Reatestace se provádí po uplynutí doby platnosti vyznačené na Atestačním osvědčení ČMFS. Pro udělení reatestace je podmínkou pravidelné provádění údržby včetně průběžného vedení Deníku provozu a údržby hřiště. Minimálně jednou do roka musí být rovněž na hřišti provedena střednědobá údržba a to odbornou firmou. Zkontrolovány budou rovněž základní parametry hřiště.

Vystavení každého reatestačního osvědčení *bude zpoplatněno částkou 5.000,- Kč*
V této částce jsou vždy zahrnuty i cestovní náklady.

10) Bez platného atestačního osvědčení ČMFS nelze používat hřiště k jakémukoliv soutěžnímu utkání ČMFS.

Poznámka: v případě soutěží viz. bod 4.5. bude atestační osvědčení ČMFS vystavováno vždy v přímé součinnosti s příslušným KFS ČMFS.

Závěrečné ustanovení.

Tuto novelizaci prováděcího pokynu Českomoravského fotbalového svazu k atestacím hřišť s umělými trávnicími nové generace schválil VV ČMFS dne 15. 9. 2010 s účinností od 15. 9. 2010. Tímto pozbývá platnosti znění prováděcího pokynu ČMFS ze dne 1. 6. 2006 včetně všech následných dodatků.

Přílohy:

- 1) Přijímací protokol hřiště.
- 2) Ke schválení hřiště k atestaci je nutno doložit.
- 3) Nezbytné vybavení hřiště a technické podmínky realizace.
(Včetně 6 vzorových řezů spodní stavby.)

Přejímací protokol hřiště

k udělení atestace stavbě hřiště s umělým trávnikem třetí generace

Jméno stavby:

.....

Investor:

.....

Typ povrchu hřiště:

.....

Číslo autorizace povrchu hřiště vydané FIFA (platné od .....do .....):
FIFA** :

.....

FIFA* :

.....

Při kolaudačním neb přejímacím řízení dne ..... byly kontrolovány tyto parametry hřiště:

- dodržení rozměrů projektovaného hřiště,
- sklonu hřiště, rovinatosti hřiště a propustnosti hřiště,
- dosažení dostatečných bezpečnostních výběhů za postranními a brankovými liniemi hřiště (nejméně 2 m od postranní linie a 4 m od brankové linie), v případě soutěží divize, ČFL a MSFL, (nejméně 3 m od postranní linie), pro 2. ligu ČMFS a GL (dle Projektu ligové stadiony),
- dodržení shodného povrchu hřiště i za postranními a brankovými liniemi minimálně ve vzdálenosti 1,5 m.

Odpovědní zástupci investora, dodavatelů, stavebního dozoru a zástupce ČMFS svým podpisem stvrzují, že při výstavbě hřiště byly dodrženy podmínky prováděcího pokynu ČMFS k atestacím hřišť s umělým trávnikem třetí generace a tedy nic nebrání tomu, aby ČMFS vydal následně atestaci k této stavbě.

<i>Název organizace</i>	<i>Funkce</i>	<i>Jméno zástupce</i>	<i>Podpis</i>
	Investor		
	Generální dodavatel stavby		
	Dodavatel spodní stavby hřiště		
	Dodavatel umělého povrchu hřiště (UT3G)		
	Pověřený stavební dozor		
ČMFS	Komise MTZ a BVS ČMFS		

Ke schválení hřiště k atestaci je nutno doložit:

- 1) a) Kolaudační rozhodnutí s nabytím právní moci
nebo
b) Oznámení o změně stavby na místně příslušný stavební úřad.
  - 2) Plánek hřiště s vyznačením všech tří rozměrů:
    - a) Hřiště,
    - b) Stejného povrchu jako na hřišti,
    - c) Výběhů.
  - 3) Certifikaci FIFA** nebo FIFA* příslušného UT3G.
  - 4) Certifikát na nezávadnost gumigranulátu a písku, včetně technického listu.
  - 5) Přejímací protokol ČMFS.
  - 6) Doklad dodavatele umělého trávniku na absorpci nárazu - shock absorption“, dle parametrů FIFA.
  - 7) Zajištění údržby: tj. trojúhelníkový kartáč a malotraktor, nebo jiné odpovídající tažné zařízení.
-

Poté může být provedena kontrola:

Musí se zkontrolovat:

- 1) Rovinatost hřiště.
  - 2) Sklon hřiště.
  - 3) Propustnost hřiště.
  - 4) Dodržení výběhů a stejného povrchu dle Pokynu pro příslušnou výši soutěže.
  - 5) Celkový vzhled hřiště.
  - 6) Valivost míče a jeho vertikální výška odrazu dle parametrů FIFA a ČSN EN 15330.
  - 7) Další náležitosti.
-

Poznámka: Při kontrole hřiště musí být vždy přítomen odpovědný zástupce příslušejícího člena ASOCIACE zhotovitelů fotbalových hřišť s umělými trávniky při ESTO o.s.

Nezbytné vybavení hřiště a technické podmínky realizace

I. Nezbytné vybavení hřiště:

1) Vybavení hřiště – prostor pro diváky:

- a) Pokud je umělý trávník realizován na hlavním stadionu – je třeba se řídit pouze pokyny SŘ a příslušného rozpisu soutěží ČMFS.
- b) Pokud je umělý trávník realizován na vedlejším hřišti je třeba, aby diváci měli k tomuto hřišti zajištěn zpevněný samostatný přístup a aby byl pro ně vyčleněn odpovídající prostor, řádně oddělený od hrací plochy a to minimálně v prostoru po celé jedné dlouhé straně hřiště.

2) Vybavení hřiště – střídačky:

Hřiště musí být vybaveno střídačkami s odpovídající kapacitou a to ve vzdálenosti vždy 5 a 5 metrů od středové linie. V rámci instalace umělého trávníku musí být zajištěno trvalé nalajnování prostoru pro trenéry. Přední hrana obou střídaček musí odpovídat vzdálenostně 100% příslušnému výběhu bezpečnostní zóny.

3) Vybavení hřiště – branky:

Branky na hřišti musí být instalovány vždy v souladu s aktuálně platným zněním Pravidel fotbalu a to zvláště i s dodržением všech bezpečnostních parametrů!

II. Technické podmínky realizace:

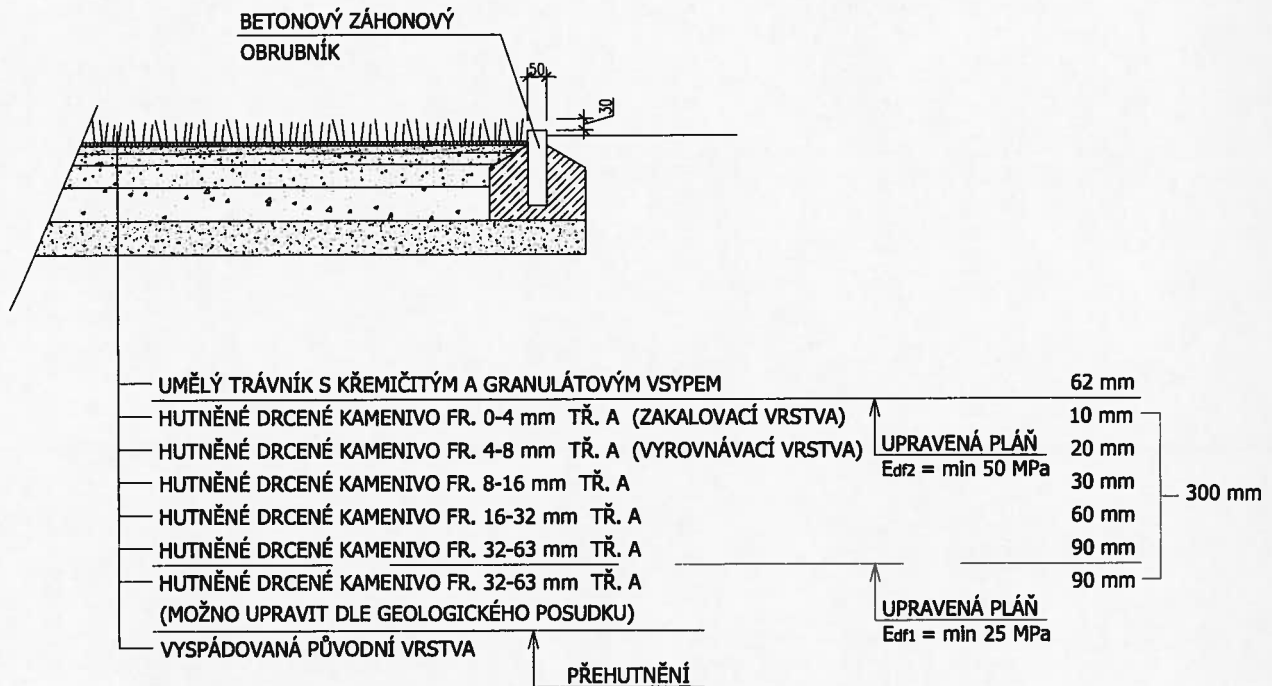
A) Stanovené měřitelné hodnoty jednotlivých parametrů:

- 1) Vertikální odskok míče: 40 – 100 cm
- 2) Valivost míče: 4 – 11 m
- 3) Absorpce nárazu: 53 – 70%
- 4) Granulometrie granulátu: 0,8 – 2,5 mm
- 5) Frakce písku: 0,3 – 1,00 mm

B) Vzorové řezy spodní stavby schválené k jednotlivým realizacím hřišť s UT3G.

1

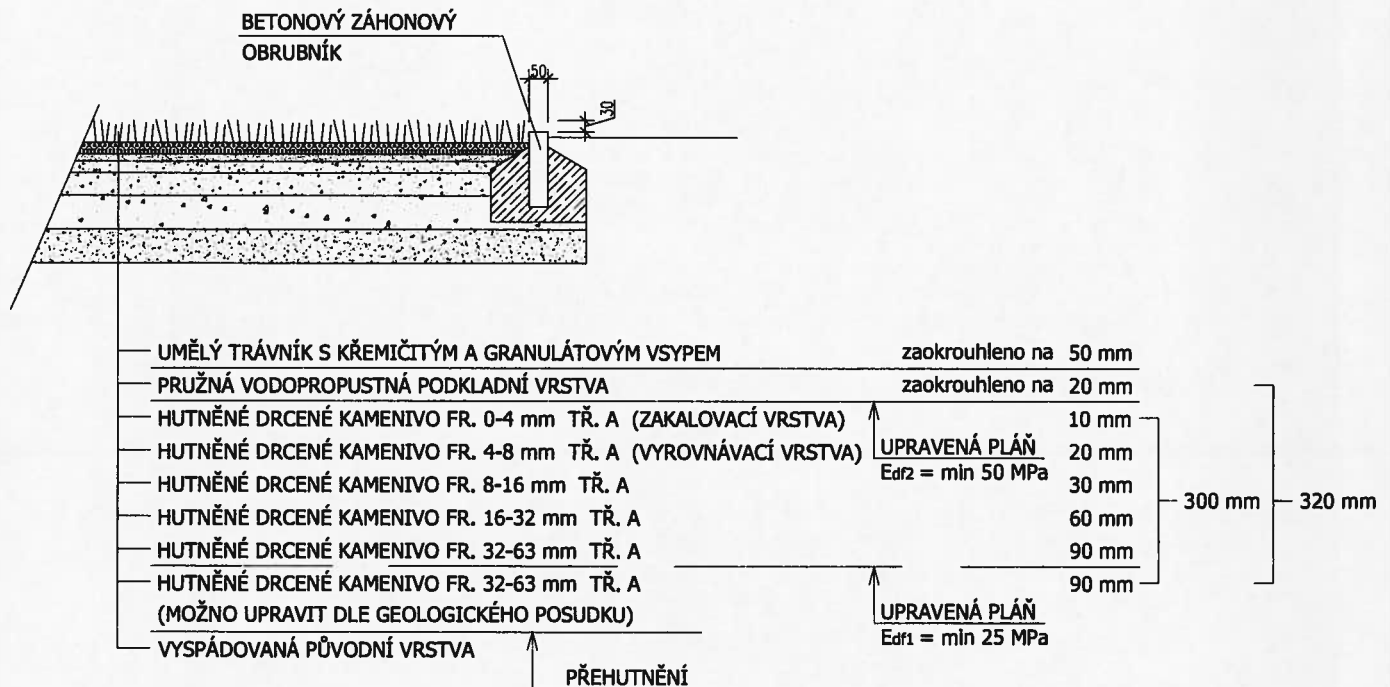
VZOROVÝ ŘEZ KONSTRUKCÍ HŘIŠTĚ M 1:20

POZNÁMKA: ZAKALOVACÍ VRSTVU PROVÉST RUČNĚ V MOCNOSTI 5 mm (MAX 10 mm)
 ZAKALOVACÍ VRSTVA NESMÍ BÝT PROVÁDĚNA JAKO VYROVNÁVACÍ!!
 HUTNIT PO JEDNOTLIVÝCH FRAKČNÍCH VRSTVÁCH

2

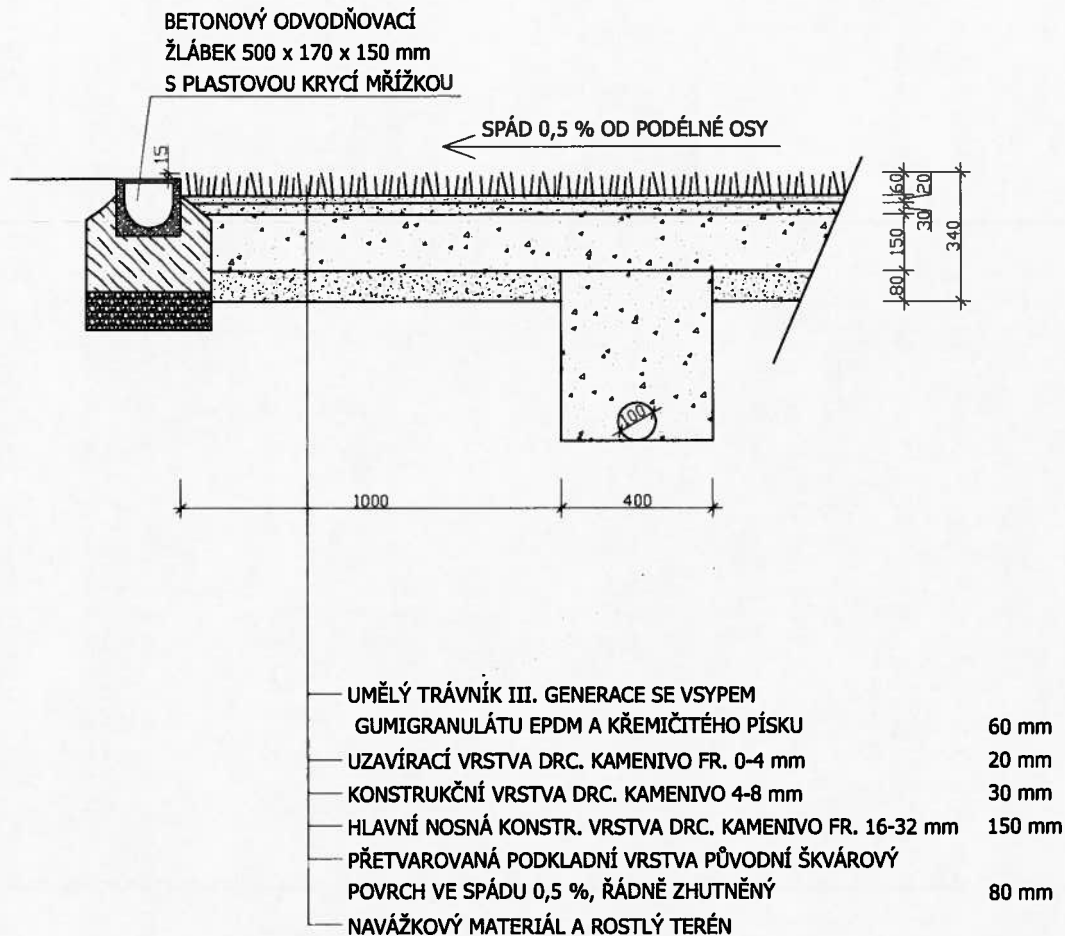
VZOROVÝ ŘEZ KONSTRUKCÍ HŘIŠTĚ M 1:20

POZNÁMKA: ZAKALOVACÍ VRSTVU PROVÉST RUČNĚ V MOCNOSTI 5 mm (MAX 10 mm)
 ZAKALOVACÍ VRSTVA NESMÍ BÝT PROVÁDĚNA JAKO VYROVNÁVACÍ!!
 HUTNIT PO JEDNOTLIVÝCH FRAKČNÍCH VRSTVÁCH

3

VZOROVÝ ŘEZ KONSTRUKCÍ HŘIŠTĚ M 1:20

poznámka: Kvalita všech použitých materiálů musí být doložena příslušnými certifikáty, atesty a prohlášení o shodě.

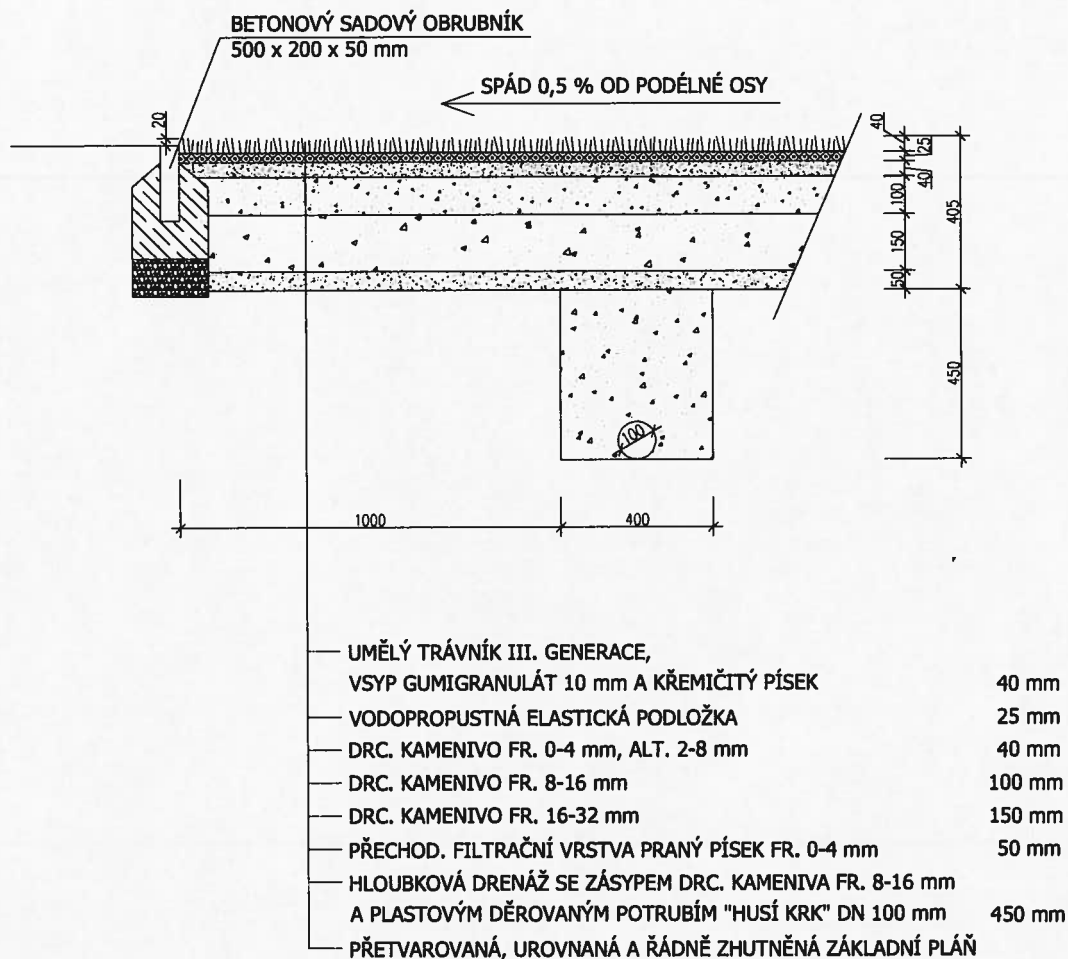
Dodané sypké materiály v konstrukci musí splňovat požadavky normy pro výstavbu sportovních hřišť DIN 18 035-4.

Požadované parametry na rovinnost jednotlivých konstrukčních vrstev: základní pláň +/- 3 cm, filtrační a hlavní nosná vrstva +/- 2 cm, uzavírací vrstva +/- 1 cm. Kontrola prováděna měřením na 4 m dlouhé trati.

Min. míra zhutnění základní pláň 26 MPa - ověřovaná rázovou (dynamickou) zkouškou, min. 45 MPa statickou zkouškou.

Min. míra zhutnění konstr. vrstev 32 MPa - ověřovaná rázovou (dynamickou) zkouškou, min. 60 MPa statickou zkouškou.

VZOROVÝ ŘEZ KONSTRUKCÍ HŘIŠTĚ M 1:20

poznámka: Kvalita všech použitých materiálů musí být doložena příslušnými certifikáty, atesty a prohlášení o shodě.

Dodané sypké materiály v konstrukci musí splňovat požadavky normy pro výstavbu sportovních hřišť DIN 18 035-4.

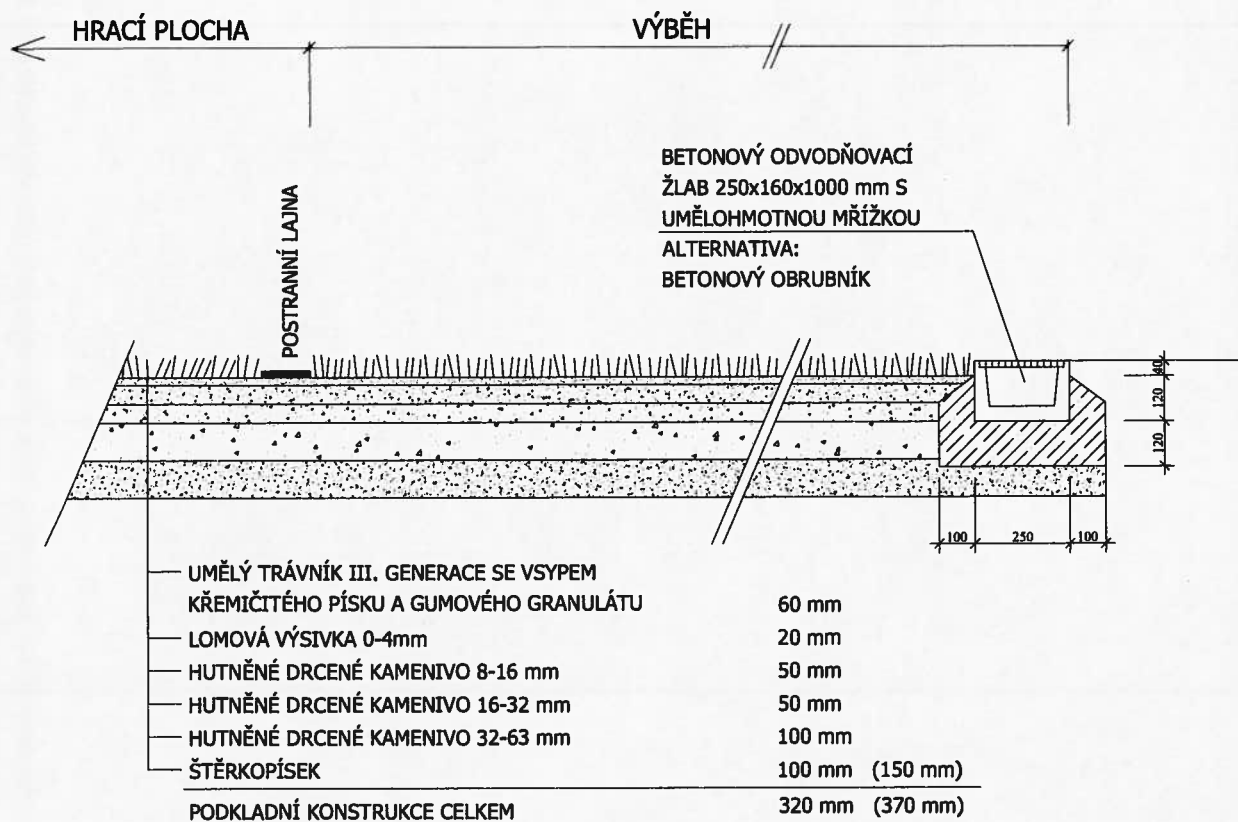
Požadované parametry na rovinnost jednotlivých konstrukčních vrstev: základní pláň +/- 3 cm, filtrační a hlavní nosná vrstva +/- 2 cm, uzavírací vrstva +/- 1 cm. Kontrola prováděna měřením na 4 m dlouhé trati.

Min. míra zhutnění základní pláň 26 MPa - ověřovaná rázovou (dynamickou) zkouškou.

Min. míra zhutnění konstr. vrstev 32 MPa - ověřovaná rázovou (dynamickou) zkouškou.

5

VZOROVÝ ŘEZ KONSTRUKCÍ HŘIŠTĚ VČ. VÝBĚHŮ M 1:20

poznámka: - zhuštění pláně min. 25 MPa

- zhuštění konstrukčních vrstev min. 35 MPa

- hloubková drenáž s překrytím geotextilií, plastové potrubí DN 100 (150) mm, výplň rýhy štěrskem

- parametry rovinnosti podkladu na lať dl. 4 m: pláň ± 3 cm

konstrukční vrstvy ± 2 cm

finální vrstva ± 1 cm

